

## Över 600 000 behöver textade tv-program

Över 600 000 av Sveriges en miljon hörselskadade har en sådan hörselnedsättning att de har svårt att uppfatta vad som sägs i tv. Ju mer bakgrundsljud det förekommer i programmen, desto fler har svårt att höra vad som sägs.

Textade tv-program är en bra och enkel lösning på detta problem. Texten fungerar som ett stöd för personer med lättare hörselnedsättning, som annars kan missa en del information. För gravt hörselskadade och döva är textning helt nödvändigt för att överhuvudtaget kunna ta del av tv-program.

### Cirka 90 procent textas inte

De flesta program i svensk tv textas inte. En genomgång av det totala utbudet av svenskspråkiga tv-program visar att ungefär 90 procent saknar text vid första sändning.

Detta innebär att hörselskadade och döva stängs ute från större delen av nyhetsutbudet, barnprogram, sport, samhällsprogram, filmer, dokumentärer med mera. De kan därför inte vara fullt delaktiga i sitt eget lands samhällsdebatt och kulturliv. Hörselskadade barn och vuxna hänvisas i stället till utländska tv-program, som ju alltid textas.

### Få textkrav på kanalerna

*Sveriges Television (SVT)* är ålagda av riksdagen att öka sin andel textade, förstagångssända, svenskspråkiga program från cirka 30 procent till minst 50 procent senast 2005. Regionala sändningar textas inte alls, men textning av regionala nyhetsprogram bör prövas före 2005, anser riksdagen.

*TV4* måste göra stora underhållningsprogram och svensk dramatik tillgängliga för hörselskadade, enligt kanalens sändningstillstånd. Men *TV4* textar bara ett fåtal svenska program, eftersom det saknas tydliga krav vad gäller omfattningen. Nyhetsprogram textas aldrig.

*TV3* och *Kanal 5* textar aldrig svenskspråkiga program. Eftersom kanalerna sänder från Storbritannien finns det inga svenska bestämmelser som tvingar *TV3* och *Kanal 5* att texta program.

Enligt **Den nationella handlingsplanen för handikappolitiken** ska de krav som ställs på public service-bolagen vara vägledande även för kommersiella tv-bolag.

**FNs standardregler** framhåller att staterna ska se till att massmedia – tv, radio och tidningar – är tillgängliga för människor med funktionsnedsättning.



**Hörselskadades Riksförbund**

box 6605, 113 84 Stockholm  
besöksadress: Gävlegatan 16  
tel: 08-457 55 00  
texttel: 08-457 55 01  
fax: 08-457 55 03  
e-post: hrf@hrf.se  
hemsida: www.hrf.se

### **Svenska folket vill ha mer text.**

Det finns en stark opinion för mer text i tv. I en Temo-undersökning (2002) svarar nio av tio svenskar att de anser att tv-kanalerna bör erbjuda textning av alla program med nyheter, sport, debatt och kultur.

### **HRF ställer krav – i Sverige och i Europa**

HRF driver frågan om mer och bättre textning i tv gentemot såväl regering och riksdag som de olika tv-bolagen. HRFs mål med detta påverkansarbete är att alla svenskspråkiga program som sänds i svenska tv-kanaler ska vara textade senast år 2010. HRF samarbetar också med hörselskadeorganisationer inom EU för att främja textning inom Europa.

---

### **Så fungerar text i tv**

Texten kan vara synlig för alla tittare, vilket är det vanliga i program där det inte talas svenska. Men det går också att ta fram dold text via text-tv. Den som önskar kan då ta fram textremsor genom att knappa in en särskild sida på text-tv (*se nedan*).

En del tv-program direkttextas. Det innebär att en programtextare sitter och skriver in vad som sägs under sändningens gång. Detta förekommer till exempel i SVTs Rapport kl 19.30 (text-tv sidan 199). Problemet vid direkttextning är att det är svårt att hinna med att texta i rätt takt; textningens kvalitet blir ofta lidande.

**Att ta fram text via text-tv:** Om du tittar på SVT1 tar du upp text-tv och väljer sidan 199. Då kommer tv-programmet tillbaka i bild, men nu med text. Textning för SVT2 finns på sidan 299, medan textningen för TV4 finns på sidan 890. Vilka tv-program som textas via text-tv brukar anges i programtabblån.

---

HRF info/oktober 2003

Svårt på vitt